

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobce: **Thomson Reuters Czech Republic s.r.o.** IČ 62917552 se sídlem Praha 1 – Nové Město, Václavské náměstí 832/19 v řízení zastoupeného Václavem Školoutem, advokátem se sídlem Praha 1, Na Příkopě 22 proti žalovanému: **Česká národní banka** se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, v řízení o žalobě proti rozhodnutí bankovní rady České národní banky ze dne 15.4.2010, čj: 2010/1175/110

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí bankovní rady ČNB o rozkladu ze dne 15.4.2010, čj.: 2010/1175/110, kterým bankovní rada žalovaného zamítla rozklad žalobce a potvrdila rozhodnutí Komise ze dne 31.3.2006, čj: 51/Se/78/2005/8 o uložení pokuty ve výši 300.000,-Kč za spáchání správního deliktu podle § 179 zákona o podnikání na kapitálovém trhu spočívajícím v porušení zákazu manipulovat s trhem podle § 126 odst. 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, kterého se dopustil tím, že zkreslil informaci o nabídce společnosti ATLANTIK finanční trhy a.s., na prodej akcií UNIPETROL, a.s. (ISIN CZ0009091500) za cenu 192,-Kč za jednu akcii, učiněné společnosti Polski Koncern Naftowy ORLEN Spolka Akcyjna a předal tuto nepravdivou informaci společnosti Reuters Limited se sídlem v Londýně, která ji dne 5.9.2005 v 16:25 hodin uveřejnila na www.reuters.com, a tím

mohl zkreslit představy účastníků kapitálového trhu o hodnotě investičního nástroje ve smyslu ustanovení § 126 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Žalobce konstatuje, že uloženou pokutu zaplatil, ale je přesvědčen, že napadeným rozhodnutím byl zkrácen na svých právech.

K dosavadnímu průběhu řízení žalobce uvedl, že proti rozhodnutí Komise ze dne 1.6.2006, kterým zamítla rozklad proti rozhodnutí o uložení pokuty ze dne 31.3.2006, podal u Městského soudu v Praze žalobu a městský soud svým rozsudkem ze dne 12.9.2008, čj: 5 Ca 247/2006-106 citované rozhodnutí bankovní rady ČNB zrušil a žalovanému uložil povinnost k náhradě nákladů řízení. O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27.1.2010, čj: 7 Afs 15/2009-159, kterým kasační stížnost zamítl. Nejvyšší správní soud uvedl, že nesporným v dané věci je, že informace šířená účastníkem řízení neodpovídala, v důsledku posunutí údaje o časovém okamžiku nabídky odkoupení akcií, skutečnosti. Předmětem sporu je otázka, zda toto pochybení naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu manipulace s trhem. Nejvyšší správní soud konstatoval, že městský soud správně dospěl k závěru, že správní orgány se v projednávaném případě omezily pouze na konstatování obecných zásad novinářské profese, které nebyly zachovány, aniž by uvedly konkrétní pravidlo, resp. postup dopadající na zpracování a šíření předmětné zprávy, který účastník řízení nedodržel, ač jím byl vázán. Pokud by dle NSS nepřicházela v úvahu aplikace ustanovení § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, např. pro neexistující pravidla novinářské profese, bude třeba posoudit, zda lze ve vztahu k jednání účastníka řízení použít ustanovení § 126 odst. 2 písm. b) zákona. Bude proto třeba znovu posoudit, zda účastník řízení skutečně v daném případě nemohl vědět, že rozšiřuje nepravdivou informaci. „

Bankovní rada pak dne 15.4.2010 vydala nové rozhodnutí o rozkladu, jímž opět zamítla rozklad žalobce proti rozhodnutí Komise ze dne 31.3.2006, čj: 51/Se/78/2005/8.

Žalobce namítá, že předmětné rozhodnutí bankovní rady ČNB je nezákonné, neboť žalovaný zcela nerespektuje právní názor vyslovený v citovaných rozsudcích městského a Nejvyššího správního soudu, když navzdory uloženým potřebám dalšího šetření a dokazování na straně správního orgánu uvádí bankovní rada ČNB v rozhodnutí, že „dospěla k závěru, že orgán prvního stupně zjistil spolehlivě stav věci v rozsahu, který je dostatečnou oporou pro rozhodnutí, a rozhodnutí, včetně řízení, které mu předcházelo, je v souladu s právními předpisy“. Poukázal na to, že soud uložil žalovanému, aby v dalším řízení opětovně posoudil, zda pracovník žalobce jednal v souladu či v rozporu s pravidly novinářské profese, tj. předně posoudit, zda taková pravidla existují, v kladném případě jaký konkrétní postup je jimi stanoven a jakým jednáním došlo k jejich porušení. Teprve při neexistenci pravidel upravujících daný postup by bylo na místě zabývat se tím, zda osoba rozšiřující informaci neví či nemůže vědět, že jde o informaci nepravdivou. Bankovní rada se ale ve svém rozhodnutí nezabývala existencí či neexistencí pravidel novinářské profese, tím méně pak, zdali žalobce jednal v souladu nebo v rozporu s nimi a s jakým pravidlem konkrétně, ačkoli to uložil správní soud. Neprovedla žádná další šetření, dokazování a pouze zkonstatovala, že správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí vše podrobně prověřil a odůvodnil, a to navzdory názoru správních soudů, že se žádný ze správních orgánů existenci takových pravidel nezabývaly. Dle názoru žalobce je zcela proti smyslu směrnice i zákona o podnikání na kapitálovém trhu tvrdit, že neexistují pravidla novinářské profese, když oba dokumenty jejich existenci předpokládají. Oba správní orgány procesně pochybily, když nezkoumaly existenci takových pravidel ex offio a vycházely pouze z dokumentů předložených žalobcem. Žalobce nesouhlasí s argumentací žalovaného, že „omyl novináře nelze povýšit na pravidlo“.

Žalobce ale poukazuje na to, že úkolem žalovaného bylo zjistit, zda existují v novinářské praxi taková pravidla, která upravují, zda je možné a dostatečné vypracovat krátkou jednovětou zprávu tzv. headline (nikoli článek, jak tvrdí žalovaný) na základě telefonické informace zaměstnance (novináře) třetí osoby (ovšem v rámci skupiny), aniž by taková informace musela mít písemnou podobu. Dle znalostí žalobce je takový postup v novinářské praxi u zpravodajských agentur naprosto běžný a je považován za dostatečný. Navrhl důkaz výsledkem novinářů – zaměstnanců žalobce, který by měl prokázat jak existenci pravidel novinářské praxe, tak skutečnost, že postup zaměstnance žalobce, který předmětnou zprávu vypracoval, byl naprosto běžný a se zmíněnými pravidly souladný.

Ve druhé námitce vytýká žalobce žalovanému, že rozhodnutí spočívá na nesprávním právním posouzení věci.

- a) – neboť žalovaný, z důvodu nepochopení znění skutkové podstaty předmětného deliktu, neprokázal a nezjišťoval (správně a důsledně z úřední povinnosti) naplnění skutkové podstaty žalobcem a neprokázal tak spáchání deliktu žalobcem, a tedy ani jeho odpovědnost za takový delikt.
- b) – neboť žalovaný nesprávně vyložil a aplikoval právní normu přijatou českým zákonodárcem
- c) - neboť žalovaný nepřihlédl k tomu, že došlo k nevhodné transformaci směrnice do právního řádu České republiky a nezohlednil tak znění a účel směrnice, již je Česká republika vázána.

K bodu 2 písm. a) žalobce uvedl, že v posuzovaném okamžiku platil § 126 odst. 4 stanovující zákaz manipulace s trhem, která byla definována v předmětné době v ustanovení § 126 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu jako jednání osoby, jež může

- zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě investičního nástroje
- zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o nabídce investičního nástroje
- zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o poptávce po investičním nástroji nebo jiným způsobem zkreslit kurz investičního nástroje.

Žalobce vytýká žalovanému, že se nedostatečně zabýval tím, zda jednání žalobce bylo způsobilé zkreslit představy účastníků kapitálového trhu o hodnotě, nabídce či poptávce předmětných akcií. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, který uvedl, že samotný kurz či jeho vývoj z pohledu ex post není podstatný z hlediska skutkové podstaty správního deliktu. Naopak žalobce je přesvědčen o tom, že je nejvíce důležitý právě kurz předmětných akcií, a to ve vztahu ke znění zprávy. Pokud zpráva ze dne 5.9.2005 zněla, že Atlantik minulý týden (tj. týden od 26.8.2005 do 2.9.2005) nabídl odprodej akcií za 192,-Kč za akcii a v předmětném minulém týdnu se např. dne 29.8.2005 akcie obchodovaly za cenu 192,45 Kč za akcii, pak poskytnutá informace nebyla způsobilá zkreslit představy účastníků kapitálového trhu o hodnotě, nabídce či poptávce předmětných akcií. Žalobce pak poukázal na vnitřní rozpor rozhodnutí bankovní rady, kdy na straně 10 uvádí, že „samotný kurz či jeho vývoj z pohledu ex post není podstatný z hlediska skutkové podstaty správního deliktu“ a na straně 4 uvedla, že „vzhledem k rozdílu ceny údajné nabídky a tehdejšího kurzu akcie.... dospěla bankovní rada k závěru, že zpráva byla způsobilá zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě investičního nástroje...“.

Žalobce pak odkázal na ustanovení § 126 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálových trzích, kde bylo v předmětné době stanoveno, co není manipulací s trhem.

Odstavec 2 není liberací, kterou by měl prokazovat žalobce, ale dle názoru žalobce - druhý odstavec usměrňuje a upřesňuje skutkovou podstatu správního deliktu tím, že negativně vymezuje, co nelze považovat za manipulaci s trhem. Bylo-li tedy takové jednání, která není manipulací s trhem, někým učiněno, tento se žádného správního deliktu nedopustil, nemá se tedy z čeho vyvíňovat a proč prokazovat orgánu dohledu, že se na něj vztahuje zákonná („výjimka“). Byla-li by paralela s trestním zákonem, jednalo by se o jednání, u kterého by chyběla protiprávnost činu. Žalobce je tedy přesvědčen o tom, že neměl dokazovat, že se na něj vztahují některá z ustanovení v § 126 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálových trzích, ale naopak žalovaný byl povinen prokázat, že ze strany žalobce došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu manipulace s trhem, tedy byl povinen vypořádat se s tím, zda na žalobce lze či nelze vztáhnout některá ze situací uvedených v § 126 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálových trzích, které manipulací nejsou, což ale neučinil a proto zatížil řízení vadou. Žalobce je přesvědčen, že jeho jednání naplňuje znaky uvedené v § 126 odst. 2 písm. b) a c) a upozorňuje také na to, že pokud by žalobce jednal dle pravidel novinářské profese, pak by se nemohlo jednat o delikt ní jednání. Žalovaný má hledat pravidlo, které by to šíření zprávy přijaté procesem žalobce zakazovalo a jež tedy žalobce zároveň porušil. Navíc žalobce vytýká žalovanému, že ani neprokázal, zda správní delikt, pokud byl vůbec spáchán, spáchal právě žalobce. Žalovaný se nepokusil zjistit, zdali (v důsledku použití cizího jazyka) větu špatně prezentoval zaměstnanec třetí osoby, anebo větě špatně rozuměl zaměstnanec žalobce. Pokud by větu špatně prezentoval zaměstnanec třetí osoby (tedy si ji špatně přeložil z polštiny do angličtiny, což je velice pravděpodobné), pak by žalobci nebylo spáchání správního deliktu možno vůbec přičítat, neboť by i při vynaložení veškeré opatrnosti nemohl vědět, že informace od polského kolegy novináře je jím „překroucena“. Poukázal na to, že ze všech dokumentů i ze všech rozhodnutí vychází žalovaný ze skutečnosti, že zpráva byla původně správná, ovšem během komunikace mezi zaměstnancem žalobce a zaměstnancem třetí osoby došlo k nedorozumění, díky němuž došlo k nesprávnému umístění příslovečného určení času ve větě.

Bod 2 písm. b) k námitce, že žalovaný nesprávně vyložil a aplikoval právní normu přijatou českým zákonodárcem upozorňuje žalobce na pochybení žalovaného při výkladu § 126 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, na neoprávněnou snahu přenosu důkazního břemene na žalobce díky chybnému použití termínu „liberační důvody“. Žalobce naopak jednání uvedená v § 126 odst. 2 považuje za jednání v souladu se zákonem, která vylučují, že by šlo o správní delikt. Žalovaný se nedostatečně zabýval tím, zdali žalobce věděl nebo mohl vědět, že zpráva je nepravdivá, a to zejména, pokud nepravdivost způsobil předávající novinář. Žalovaný ani nezohlednil objektivní skutečnosti, že ve zprávě uváděný kurz akcií odpovídal kurzu „z minulého týdne“ v době uveřejnění zprávy, čímž si žalobce ověřil správnost informace a neměl tak důvod o její pravdivosti pochybovat. Žalobce poukázal na skutečnost, že má jedny z nejrigidnějších věčných standardů novinářskou praxi, ale předmětné nedorozumění bylo takové povahy, které nebylo možné jakkoli detekovat. Věta sama o sobě se jevila jako správná, a proto nebyl důvod k ověřování správnosti v okamžiku publikace. Jakmile bylo zjištěno, že jde o nesprávnou informaci byla nesprávnost zprávy opravena. Poukázal také na čistě gramatický výklad pojmu manipulace, jež je chápán jako „snaha o ovládnutí myšlení druhé osoby či více osob“ a uvedl, že považuje za absurdní představu „snahy o ovládnutí“ činěné z omylu.

K námitce pod bodem 2 písm.c) uvedl žalobce, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro porušení práva EU. Žalobce poukázal na ustanovení článku 249, odst. 3 SES ve spojení s článkem 10 SES zakotvujícím princip loajality členského státu. Dovozuje, že je nezbytné veškeré vnitrostátní právní normy vykládat a aplikovat jednotně, přičemž oním sjednocujícím výkladem je právě výklad „evropský“. Opět poukazuje na nesprávný výklad, aplikaci, resp. implementaci ustanovení § 126 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. b) a c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. V rámci harmonizace právních norem a předpisů týkajících se „zneužití trhu“ v rámci EU se Evropská komise, jakož i Evropský parlament zabývaly důležitou rolí, již hrají finanční novináři při zajišťování a udržování nenarušeného a transparentního trhu a současně zajištěním, že novináři, kteří postupují při své činnosti v souladu se správnými edičními postupy, nebudou postihováni. Rozhodnutí žalovaného je zcela v rozporu s těmito závěry. Poukazuje také na to, že právní úprava EU specificky upravuje odlišný postup v případě novinářů, neboť se obecně uznává jejich odlišné postavení od ostatních účastníků kapitálového trhu. Smyslem jejich činnosti je toliko poskytovat relevantní informace o trhu jeho ostatním účastníkům, nikoli poskytnout konkrétní investiční doporučení. Rozhodnutí, jež by došlo k potrestání omylu novináře by vedlo dle názoru žalobce toliko k omezení a zastrašení finančních novinářů a tím také ke škodě investorů k omezení transparentnosti finančních trhů. Připomíná, že osoba, která se může dopustit skutkové podstaty manipulace s trhem musí naplnit i její objektivní stránku, tj. vědět, resp. povinnost vědět, že šířené informace jsou nepravdivé nebo zavádějící. V případě novinářů je nutné detailně analyzovat konkrétní jednání novináře tak, aby bylo dostatečně zjištěno, zdali toto chování odpovídalo pravidlům novinářské profese. Předpisy EU přitom vyžadují buď faktickou nebo nepřímou nevědomost (věděl nebo mohl vědět) na straně žalobce k tomu, aby mohla být konstatována manipulace s trhem. Pokud jde navíc o jednání novinářů, je zde postup ještě přísnější – Komise pro cenné papíry, resp. ČNB měla prokázat, že daný novinář jednal v rozporu s pravidly novinářské profese. Toto ale správní orgány neprokázaly. Ke směrnici, která byla legislativní předlohou pro úpravu manipulace s trhem v zákonu o podnikání na kapitálových trzích uvedl, že z tiskové zprávy Komise vyplývá, že „Směrnice zaručuje svobodu projevu a svobodu tisku. Pouze novináři, kteří úmyslně nebo nedbale předají nepravdivé informace, a poté z toho těží finančně nebo jinak, budou pokryti touto směrnicí“.

Ve třetí námitce vytýká žalobce žalovanému s ohledem na již shora uvedené, že nesprávně a neúplně zjistil skutkový stav, když nezjistil, zda žalobce jednal v souladu či v rozporu s pravidly novinářské profese (neboť žalovaný tyto vůbec nezjišťoval), žalovaný dále rovněž skutkově nezjistil, kdo způsobil ono nedorozumění, a tím zapříčinil nesprávnost zveřejněné zprávy, zdali žalobce, anebo zaměstnanec třetí osoby. V neposlední řadě žalovaný nezjistil a nezjišťoval, zdali žalobce o tom, že je zpráva nepravdivá věděl či vědět mohl.

Ve čtvrté námitce žalobce namítá, že rozhodnutím žalovaného předcházela četná procesní pochybení ze strany žalovaného spočívající v nedostatečném postupu orgánu dohledu z úřední povinnosti a bezdůvodném přenášení důkazního břemene na žalobce. Za nejzásadnější pochybení považuje skutečnost, že žalovaný neprokázal, že by žalobce naplnil svým jednáním skutkovou podstatu správního deliktu, čímž by ohrozil zájmy příslušnou normou chráněné, tedy zájem na ochranu transparentního trhu.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že pravidly novinářské profese se podrobně zabýval v části 2. v obsáhlém pojednání na stranách 4-7 odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde důsledně zkoumal všechna pravidla novinářské profese, která byla v době rozhodování k dispozici. Uvedl, že dospěl k závěru, že taková pravidla podrobně upravující postup novinářů při sběru novinářů neexistují a ani nemohou existovat. Při neexistenci

konkrétních popsaných pravidel novinářské profese lze jednání žalobce posuzovat pouze obecnými etickými standardy, které však nemohou jeho jednání omlouvat. Skutečnost, že směrnice 2003/6/ES předpokládá existenci pravidel novinářské profese, proto neznámá, že existují pravidla upravující veškeré situace, k nimž může při výkonu novinářské profese dojít. Žalovaný není se žalobcem ve sporu, že je možné vypracovat krátkou zprávu, aniž by informace od třetí osoby měla písemnou podobu, a proto nepovažuje za nutné provádět důkaz výsledkem novinářů. Spor je veden o rozsah odpovědnosti novináře za nepravdivou zprávu a v důsledku toho o naplnění skutkové podstaty manipulace s trhem. Žalovaný nikde nevyvodil závěr, že žalobce měl sám existenci pravidel prokázat, naopak žalovaný sám zkoumal existenci příslušných pravidel a teprve poté, co existenci vhodných pravidel sám nezjistil, konstatoval, že taková pravidla nepředložil ani sám žalobce.

Ke skutkové podstatě manipulace s trhem uvedl žalovaný, že se dostatečně vypořádal s otázkou způsobilosti jednání zkreslit představu účastníků trhu o hodnotě, nabídce či poptávce akcií emitenta, kterého se týkala zpráva žalobce. Ke konstrukci skutkové podstaty manipulace s trhem uvádí žalovaný, že považuje pojem „okolnost vylučující protiprávnost“ a liberační důvod“ za synonyma. V obou případech se předpokládá, že určité jednání naplní znaky skutkové podstaty určitého deliktu, avšak může se k nim přidružit další, významná skutková okolnost, na jejímž základě nebude jednání postihováno jako protiprávní. Skutečností, že žalobce o nepravdivosti zprávy mohl a měl vědět, se zabývá žalovaný na straně 7 a 8 napadeného rozhodnutí o rozkladu. Poukázal na to, že praxi při předávání zpráv mezi novináře nezkoumal důvodně, neboť nepopírá oprávnění převzít od jiného novináře zprávu. Není ani rozhodné, že nepravdivá zpráva, která neměla být žalobcem vůbec šířena, byla dodatečně opravena. S argumentací žalobce se žalovaný podle svého názoru na straně 7 a 8 napadeného rozhodnutí důsledně vypořádal.

K implementaci směrnice 2003/6/ES uvedl, že skutková podstata manipulace s trhem uvedená v § 126 zákona o podnikání na kapitálovém trhu je z povahy věci obecná, neboť není možné obsáhnout veškeré varianty jednání, které mohou být manipulací s trhem. Jedna ze skutkových podstat manipulace s trhem je popsána v článku 1 bod 2 písm. c) směrnice MAD jako šíření informací, pověstí a nepravdivých nebo zavádějících informací, které jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály týkající se finančních nástrojů, pokud jsou informace či pověsti šířeny prostřednictvím sdělovacích prostředků, internetu nebo jinými prostředky. Právě za šíření nepravdivých informací jinými prostředky byl žalobce postížen, a to zcela v souladu s posledním zmíněným článkem směrnice MAD, a tedy zcela v souladu s dikcí skutkové podstaty uvedené ve směrnici. Žalovaný nemůže být podezírán ze zastrasování novinářů, neboť v souladu se zákonem přijal opatření k ochraně trhu. Smyslem počinání žalovaného je donutit osoby zabývající se profesionálně šířením informací, aby podávaly pravdivé a nezkrácené zprávy, aby investoři mohli činit kvalifikovaná rozhodnutí. Tím nemohou utrpět investoři újmu, neboť naopak mohou utrpět újmu tím, že se spolehnou na nepravdivou informaci a na jejím základě učiní chybné rozhodnutí. Tiskové zprávy Evropské komise žalovaný nepovažuje za relevantní pramen práva. Poukazuje na to, že k porušení zákonem chráněného zájmu došlo a otázka omylu či úmyslu není významná. Omyl nevylučuje zavinění z nedbalosti a není jasné, proč by právě novináři měli být neúměrně privilegováni proti ostatním osobám manipulujícím s trhem. Dále pak žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Žalobce využil svého práva a k vyjádření žalovaného zaslal repliku, ve které uvedl, že nesouhlasí se závěrem žalovaného, že respektoval pokyny městského soudu a Nejvyššího správního soudu. Městský soud v Praze žalovanému vytkl, že směrnice i zákon o podnikání a

kapitálovém trhu ukládají posoudit, zda novinář porušil pravidla novinářské profese či zda jednal v souladu s nimi. Není-li zjištěno, že konkrétní novinářovo jednání je v rozporu s existujícím konkrétním pravidlem novinářské profese, pak se novinář, který nezískal výhodu nebo zisk, nedopustil deliktu manipulace s trhem. Soud přitom žalovanému uložil, aby zkoumal a uvedl, jaká konkrétní pravidla, které konkrétní pochybení pracovníka žalobce je žalovaným vytýkáno. To ale žalovaný neučinil, neboť opět zkoumal pouze „omluvitelnost deliktního jednání účastníka řízení pravidly novinářské profese „ a hledal pravidlo ospravedlňující nedbalostní šíření zkreslené manipulující informace“. Takové pravidlo přitom dle svého závěru nenašel, což je dle názoru žalobce zcela očekávatelné. Těžko některý soubor pravidel pro novináře stanoví možnost šířit zkreslené manipulující informace, pokud k němu dojde v důsledku nedbalosti novináře. Žalovaný tedy pochybil, pokud se omezil toliko na zjištění, zdali existuje pravidlo, které by říkalo, že nedbalé šíření zkreslené manipulující informace je v pořádku. Žalovaný měl detailně a konkrétně uvést, jaká konkrétní pravidla zkoumá, co konkrétně zkoumaná pravidla pro postup žalobce při výkonu jeho profese stanoví, včetně případné citace, co přesně učinil žalobce chybně a tedy čím přesně dané konkrétní pravidlo porušil. To však žalovaný neučinil a soustředil se opět pouze na rozbor ustanovení § 126 odst. 1 písm. c) a b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Rozhodnutí žalovaného je tedy nepřezkoumatelné. Žalobce je přesvědčen o tom, že zkreslující potenciál zprávy nelze hodnotit pouze v kontextu s okolnostmi, které hodnotil žalovaný ve vztahu ke společnosti Atlantik FT. Tato společnost není jediným subjektem na kapitálovém trhu, který uveřejňuje investiční doporučení. Pokud by žalovaný chtěl zkreslující potenciál hodnotit za pomoci investičních doporučení vydaných v předmětné době, pak měl hodnotit investiční doporučení i několika jiných subjektů. Žalobce dále připomíná, že pokud jde o vývoj kurzu uvedených akcií na stránkách Burzy cenných papírů Praha, takový rozptyl kurzu, jaký proběhl v době uveřejnění předmětné zprávy žalobce, je zcela běžný, dokonce není výjimkou ani rozptyl větší. Vývoj kurzu akcie UNIPETROL z doby zveřejnění zprávy nemůže být dokladem o zkreslujícím dopadu či potenciálu žalobcovy zprávy. Na závěr žalobce připomněl, že on dodržel všechny popsání postupy při převzetí zprávy, že tato zpráva byla obvyklým postupem přebírána a kontrolována několika osobami a že nebylo v možnostech zaměstnance žalobce zjistit, že není pravdivá. Žalovaný naopak vůbec neuvádí, jak konkrétně měl zaměstnanec žalobce postupovat, aby nebyl nedbalý a čím konkrétně tedy porušil povinnosti a jaké skutečnosti konkrétně svědčí o tom, že mohl o nepravdivosti zprávy vědět.

U jednání soudu setrvali účastníci na svých dosavadních stanoviscích, zástupce žalobce odkázal na obsah žaloby a v ní uvedené námitky a žalovaný na odůvodnění napadených rozhodnutí.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním úřadem soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Dne 6.9.2005 oznámila společnost Atlantik, finanční trhy Komisi pro cenné papíry, že dne 5.9.2005 byla prostřednictvím agentury Reuters uveřejněna informace že „společnost ATLANTIK finanční trhy, a.s, minulý týden nabídla majoritnímu akcionáři společnosti UNIPETROL, a.s., PKN Orlen k prodeji akcie UNIPETROLU za cenu 192,- Kč za akcii“. Je pravda, že AFT učinila společnosti PKN Orlen návrh na uzavření smlouvy o koupi akcií UNI, tento návrh však byl PKN Orlen zaslán již 26.7.2005, a to v souladu s § 183g odst. 1 obchodního zákoníku; v té době se cena akcií pohybovala kolem 157,1 Kč za akcii. Společnost Atlantik žádá o prošetření, zda nejde o snahu manipulovat s kurzem akcií UNI a poškodit práva minoritních akcionářů, případně o zneužití vnitřní informace osobou, která ji

měla uchovávat v tajnosti. Žádá i o prověření kdo byl zdrojem, který informaci agentuře Reuters poskytl, informace byla nepřesně interpretována a zřejmě cíleně načasována.

K dotazu správního orgánu žalobce dopisem ze dne 15.9.2005 sdělil, že jeho pravidlem je nesdělovat identitu zdrojů uváděných jako nejmenované, a vysvětlil, že chyba vznikla nedorozuměním mezi dvěma pracovníky žalobce, bezprostředně po zjištění chyby byla opravena.

Správní řízení bylo zahájeno opatřením č.j. 51/Sr/78/2005/1 ze dne 19.10.2005, k němuž žalobce podal vyjádření, v němž uvedl, že ještě před uveřejněním zprávy se pokoušel kontaktovat člena představenstva společnosti Atlantik, který však na telefonáty neodpovídal, rovněž mluvčí uvedené společnosti přes výzvy nekomentovala záměry firmy. Již dne 23.8.2005 pracovník žalobce vznesl písemný dotaz, který však nebyl zodpovězen. Opět uvedl, že chyba vznikla nedorozuměním mezi dvěma pracovníky žalobce.

Společnost Polski Koncern Naftowy ORLEN na výzvu správnímu orgánu sdělila, že žádné informace ohledně návrhu na uzavření smlouvy o koupi akcií společnosti UNIPETROL žalobci neposkytla.

Komise pro cenné papíry uložila žalobci pokutu za spáchání správního deliktu podle § 179 zákona o podnikání na kapitálovém trhu rozhodnutím ze dne 12.12.2005, které bylo zrušeno a věc vrácena k novému projednání rozhodnutím Prezidia Komise ze dne 15.2.2006, a to jednak pro nedostatečnou právní kvalifikaci a nedostatečný způsob, jímž se správní orgán vypořádal s důvodem liberace podle § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu; orgánu prvního stupně bylo uloženo vypořádat se s tím, zda účastník je novinářem, v kladném případě zhodnotit způsob jeho jednání ve vztahu k porušení pravidel novinářské profese a za tím účelem zjistit, jaká měl zavedena opatření pro ověřování pravdivosti zpráv, zachování jejich integrity a předcházení omylům; měl-li takové opatření zavedena, zjistit, proč došlo k selhání.

K výzvě Komise pro cenné papíry ze dne 13.3.2006 žalobce (v podání ze dne 29.3.2006) podrobně popsal opatření, která měl zavedena a jež využívá. Jako novináře, kteří přispěli k vydání článku, jmenoval reportéra pracujícího v Praze, reportéra z Varšavy a uvedl, že článek redigoval Paul Gallagher v Londýně. Již před tím, dne 21.2.2006 žalobce (spolu s doplněním rozkladu podanému proti posléze zrušenému rozhodnutí orgánu 1. stupně ze dne 12.12.2005), předložil správnímu orgánu mimo jiné Výtah z vnitřních předpisů skupiny Reuters a Výtah z pravidel ediční činnosti skupiny Reuters.

Komise pro cenné papíry rozhodnutím ze dne 31.3.2006, č.j. 51/Se/78/2005/8 uložila žalobci pokutu 300.000,- Kč za spáchání správního deliktu podle § 179 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, spočívajícího v porušení zákazu manipulovat s trhem podle § 126 odst. 4 téhož zákona, jehož se dopustil tím, že zkreslil informaci o nabídce společnosti ATLANTIK finanční trhy, a.s., na prodej akcií UNIPETROL, a.s., za cenu 192,- Kč za akcii učiněné společností Polski Koncern Naftowy ORLEN a předal tuto nepravdivou informaci společnosti Reuters Limited, se sídlem v Londýně, která ji dne 5.9.2005, v 16:25 hod uveřejnila na www.reuters.com, a tím mohl zkreslit představy účastníků kapitálového trhu o hodnotě investičního nástroje ve smyslu § 126 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Odůvodnění rozhodnutí po podrobné rekapitulaci dosavadního stavu řízení zejména konstatuje, že právní úprava manipulace s trhem vychází z objektivního přístupu, nikoli tedy z úmyslu jednajícího. Z hlediska naplnění skutkových znaků deliktu nerozhoduje

jakým způsobem je informace distribuována, musí však být šířena tak, aby byla splněna podmínka způsobilosti zkreslit představy tak širokého počtu účastníků kapitálového trhu, že se tato okolnost projeví či bude schopna projevit v pohybech kurzu. Schopnost zkreslit představu či vyvolat změnu kurzu v každém případě musí překračovat míru bezvýznamnosti, nepodstatnosti. Za informaci s potenciálem významně změnit kurz se považuje taková skutečnost, která by dostatečně motivovala případnou osobu průměrného rozumu a zkušeností, musí mít natolik velkou váhu, aby se průměrně zkušenému investorovi mohla jevit jako určitá záruka zisku. Předmětná informace se týkala investičního nástroje, který patří mezi nejlikvidnější, a současně se týkala nabídky licencovaného obchodníka s cennými papíry, který je jedním z nejvýznamnějších minoritních akcionářů, a který delší dobu před zveřejněním informace aktivně vystupoval na obranu i dalších minoritních akcionářů proti majoritnímu vlastníku, zejména co do výše ceny nabídky převzetí nebo hodnoty investičního nástroje. Jeho jednání bylo sledováno všemi účastníky trhu, informačními agenturami a pod. Účastník řízení uveřejněním informace sdělil jejím adresátům, že jeden z největších českých obchodníků s cennými papíry se rozhodl prodat podíl majoritnímu akcionáři za cenu výrazně nižší, než kurz, za který se akcie v dané době obchodovaly na trhu. Jednání účastníka z těchto důvodů Komise pořadila pod § 126 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

Dále Komise uvedla, že předmětná informace je nepřímou citací zdroje, který účastníku sdělil informaci pravdivou. Přesunem časového údaje, který účastník vysvětluje jako nedorozumění, nabyla informace obsahu, který neodpovídal skutečnosti ani původnímu sdělení, tedy je nepravdivý. Jednání účastníka nelze považovat za jednání spočívající v rozšiřování nepravdivé, klamavé nebo zavádějící informace, o níž osoba, která ji rozšiřuje, neví nebo nemůže vědět, že je nepravdivá, klamavá nebo zavádějící, jak tuto výjimku upravuje § 126 odst. 2 písm. b) zákona. Účastník namítá, že postup Komise je v rozporu s výkladem a aplikací Směrnice 2003/6/ ES, konkrétně jejím čl. 1 odst. 2 písm. c), a dovozuje, že s ohledem na složku „vědění“ se manipulace s trhem může dopustit pouze fyzická osoba. Komise k této námitce poukázala na čl. 1 odst. 6 Směrnice, dle kterého se za osobu považuje jakákoli fyzická i právnická osoba, uvedla, že náš právní řád počítá se složkou vědění i u právnických osob, vědomí je pak třeba zkoumat u osob fyzických, jejichž prostřednictvím právnická osoba jedná. Lze připustit, že zaměstnanci žalobce nevěděli o nepravdivosti informace, úmyslu zveřejnit nepravdivou zprávu zjištěné skutečnosti nenasvědčují. Komise tedy posuzovala, zda zaměstnanci žalobce mohli o nepravdivosti informace vědět. Uvedla, že sám účastník připustil, že informace vznikla u něho na základě nedorozumění jeho vlastních pracovníků, tedy na základě jeho vlastního jednání, resp. pochybení. Komise nepovažuje za profesionální přístup, pokud po neúspěšném kontaktu s členem představenstva, resp. nezodpovězeném dotazu ze dne 23.8.2005, se účastník nesnaží informaci ověřit i jinak, kontrolou zpracování informace by bylo zabráněno jejímu zkreslení. Zaměstnanci žalobce tedy o nepravdivosti informace mohli vědět, pokud by jejímu zpracování věnovali dostatečnou pozornost.

Pokud jde o výjimku pod § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, Komise sice dovodila, že žalobce nelze považovat za novináře, přesto však má za to, že nelze vyloučit možnost aplikace této výjimky. Jednání právnické osoby v tomto případě spočívalo v činnosti jejích zaměstnanců-fyzických osob, novinářů. Protože jejich jednání je přičítáno právnické osobě, je spravedlivé připustit i možnost aplikace daného ustanovení jako liberujícího důvodu. Aby se o manipulaci s trhem nejednalo, bylo by třeba kumulativně naplnit podmínky: 1) jednání v souladu s pravidly novinářské profese, 2) nezískání prospěchu nad rámec obvyklé odměny. Při posouzení, zda účastník jednal v souladu s pravidly

novinářské profese Komise vycházela zejména z Deklarace principů novinářského chování, z Etického kodexu novináře a z The Reuters code od conduct, vnitřního předpisu účastníka řízení upravujícího chování vlastních zaměstnanců. Dle Komise zaměstnanci porušili normy profesionálního chování novinářů, podle nichž je respektování pravdy a práva veřejnosti na pravdu první povinností novináře. Při plnění této povinnosti budou novináři vždy hájit principy svobody při čestném sbírání a vydávání zpráv. Novinář bude zároveň přinášet informace v souladu s fakty, jejichž původ je mu znám. Porušen byl i Etický kodex novináře, dle kterého novináři přejímají plnou odpovědnost za to, že informace, které předávají veřejnosti, jsou včasné, úplné, pravdivé a nezkrácené. Novinář je proto mimo jiné povinen nepřipustit, aby domněnka byla vydávána za ověřený fakt, nic neomlouvá nepřesnost nebo neproověření informace, každá uveřejněná informace, která se ukáže jako nepřesná, musí být neprodleně opravena. Novinář je povinen považovat překroucení dokumentů, faktů a lží za nejzávažnější profesionální chyby. Komise dále uvedla, že spatřuje nesoulad mezi jednáním zaměstnanců účastníka řízení a pravidly Reuters code od conduct, a to například v části, kterou citovala v anglickém jazyce. Uzavřela, že ke zkreslení informace došlo nedbalostí zaměstnanců účastníka řízení, kterou nelze považovat za pravidlo novinářské profese.

Komise dále odmítla námitku účastníka řízení dovolávající se neplatnosti právních úkonů. Rovněž námitku, že účastník není pasivně legitimován k předmětnému správnímu řízení, neboť není právní entitou, jež informaci uveřejnila; k této námitce uvedla, že manipulace s trhem je v § 126 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu vymezena jako jakékoli jednání osoby, které může zkreslit představu účastníků kapitálového trhu. Úkolem účastníka v rámci jeho začlenění do skupiny Reuters je shromažďování informací na území ČR a jejich předávání spol. Reuters Limited k uveřejnění. Právě v nedbalostním sběru informací, jímž došlo ke zkreslení informace, spatřuje Komise protiprávní jednání, jehož následkem bylo ohrožení zkreslení představy účastníků kapitálového trhu o hodnotě investičního nástroje. Účastník řízení navíc věděl, že po sběru informace a jejím zaslání společnosti Reuters Limited, dojde k jejímu neprodlenému uveřejnění. Účastníku nelze přiznat ani liberační důvod dle § 192 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, důkazní povinnost prokázat, že vynaložil úsilí k odvrácení porušení zákona leží na účastníkovi řízení, obecná pravidla jednání důvodem pro liberaci nemohou být.

Účastník řízení byl odpovědný za sběr informace publikované společností Reuters Limited, která byla nepravdivá a zároveň nebylo shledáno naplnění podmínek dle § 126 odst. 2 písm. b) a c) zákona; spáchal tedy správní delikt dle § 179 zákona. Komise podrobně rozvedla skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce a zdůvodnila i výši uložené pokuty.

Rozklad podaný proti uvedenému rozhodnutí Komise byl zamítnut a rozhodnutí potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 1.6.2006, č.j. 2006/2125/110, v jehož odůvodnění žalovaný zmínil důvody podaného rozkladu, kdy účastník namítal, že k manipulaci s trhem nedošlo a účastníkovi svědčí liberační důvody podle § 126 písm. b) a c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, rovněž liberační důvod podle § 192 odst. 1 uvedeného zákona, dále, že neexistují důkazy manipulace ze strany účastníka či jeho zaměstnanců a že informaci uveřejnila osoba odlišná od účastníka řízení.

K námitce, že k manipulaci s trhem nedošlo, žalovaný popsal skutkový stav věci a uvedl, že předmětnou informaci sděloval účastník řízení, i když prostřednictvím třetí osoby. Vzhledem k rozdílu ceny údajné nabídky a tehdejšího kurzu akcie a významu společnosti Atlantik finanční trhy, a.s., jako významného obchodníka s akciemi, dospěla Bankovní rada k závěru, že zpráva byla způsobila zkreslit představu účastníků kapitálového

trhu o hodnotě investičního nástroje, jak předpokládá ustanovení § 126 odst. 1 písm. a) zákona. Cena přitom odpovídala kurzu v době, kdy byl návrh uskutečněn, tj. o několik měsíců dříve než plynulo z informace Reuters. K námitce, že účastník nemohl vědět, že informace byla nepravdivá žalovaný uvedl, že se jednalo o nepozornost zaměstnanců účastníka řízení. Nepozornost nebo omyl účastník připouští a vysvětluje jej chybnou komunikací mezi zaměstnanci účastníka. Chybná interpretace zprávy tak má příčiny subjektivní, které je možné vyloučit například zvýšenou pozorností věnovanou zpracování informace. Liberační důvod dle § 126 odst. 2 písm. b) zákona se vztahuje pouze na objektivní příčiny neznalosti, které osoby, které by jinak jednaly v rozporu se zákonem, nemohou ovlivnit a nevyplývají přímo z jejich jednání. Zaměstnanci účastníka o nepravdivosti zprávy mohli vědět, pokud by jejímu zpracování věnovali dostatečnou pozornost. K liberačnímu důvodu podle § 126 odst. 1 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu žalovaný uvedl, že nepravdivou podobu informace převzaté z vnějšího zdroje, způsobila nedbalost zaměstnanců účastníka. Nedbalost nelze považovat za pravidlo novinářské profese. Závěr účastníka řízení o tom, že výjimka novinářské profese svědčí účastníkovi řízení jako liberační důvod, je nesprávný. Původní zpráva předaná účastníkovi řízení byla pravdivá. Ověření informace a případné vyjádření Atlantik FT nebo PKN Orlen nemá souvislosti se zkreslením informace, kterou obsahovala zpráva uveřejněná účastníkem řízení. K aplikaci ustanovení § 192 odst. 1 zákona žalovaný uvedl, že k úsilí vyvinutému po porušení povinnosti se nepřihlíží, za úsilí, které by zabránilo porušení povinnosti ve smyslu uvedeného ustanovení proto nelze považovat dementi nepravdivé informace, i když může zmenšovat následky správního deliktu. Povinnost prokázat úsilí k odvrácení porušení povinnosti má účastník řízení, který na svou obranu předložil pravidla pro jednání jeho zaměstnanců, která však neobsahují konkrétní opatření zabráňující zkreslení informace způsobem, k němuž došlo. Přijetí obecného pravidla, že „...Reuters bude uveřejňovat nezkrácené a spolehlivé informace...“ nemůže konkrétním pochybením předejít, stejně jako ostatní účastníkem předložená pravidla. K námitce rozkladu, že správní orgán se nezabýval obsahem pravidel, které mu účastník předložil, uvedl žalovaný, že tato námitka není oprávněná, 200 stran předloženého materiálu obsahuje pravidla pro používání a psaní anglických výrazů, samotná rutina vydání zprávy je popsána na straně 42-46, opravám chyb jsou věnovány některé dílčí odstavce a požadavky na přesnost zpráv jsou roztrženy do spíše obecných výroků. Nároky na publikování informací od nejmenovaných zdrojů jsou podle pravidel samotného účastníka řízení mnohem vyšší, než jaký byl skutečný postup jeho zaměstnanců. Žalovaný zmínil str. 341 pravidel a citoval část anglického textu; z citace dovodil, že účastník nejednal ani podle pravidel, které jsou jeho vlastní, konstatoval, že navíc podle těchto pravidel supervising editor neposuzuje obsahovou správnost informace, ale pouze významnost zdroje.

K námitce, že zprávu neuveřejnil účastník řízení žalovaný uvedl, že podstatou předmětného deliktu není uveřejnění nepravdivé informace, ale jeho rozšiřování nebo jiné zkreslování představy účastníka kapitálového trhu o hodnotě, nabídce nebo poptávce finančního nástroje. Dále uvedl, že i když předpokládá, že účastník řízení a osoba, která informaci uveřejnila, jsou odlišné osoby, je pro posouzení jednání účastníka řízení podstatné, že pokud předá informaci „třetí osobě“ je značně pravděpodobné, že dojde k jejímu uveřejnění. „Třetí osoba“ byla v tomto případě zpravodajskou agenturou a účastník řízení je v podstatě afilací této agentury, za běžných okolností ke zveřejnění dochází a účastník řízení předával zprávy právě za účelem zveřejnění. Žalovaný poukázal na vyjádření účastníka řízení k zahájení správního řízení a na odpověď účastníka na výzvu komise ze dne 29.3.2006, v nichž účastník mimo jiné uvedl, že šlo o gramatickou chybu způsobenou dvěma reportéry v různých zemích komunikujícími v třetím jazyce. Článek však byl napsán

pražským reportérem a s reportérem ve Varšavě pouze diskutován, proto odpovědnost za znění zprávy odeslané k uveřejnění má účastník řízení.

Proti tomuto rozhodnutí o rozkladu podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, který jí rozsudkem ze dne 12.9.2008, čj: 5 Ca 247/2006-106 vyhověl, rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Ve vztahu k žalobním námitkám, že manipulace s trhem se může dopustit pouze osoba fyzická, že zákon o podnikání na kapitálovém trhu nesprávně implementuje definici „manipulace s trhem“ obsaženou ve směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/6/ES, ze dne 28. 1. 2003 (dále jen „směrnice“) a že správní řízení mělo být vedeno pouze se společností Reuters Limited, která zprávu zveřejnila, v odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že jsou nedůvodné. Městský soud měl za nesporné, že účastníkem řízení šířená informace neodpovídala skutečnosti v důsledku posunutí údaje o časovém okamžiku nabídky odkoupení akcií. Šlo tedy o to, zda toto pochybení zakládá odpovědnost účastníka řízení za předmětný správní delikt. V případě šíření informace novinářem v rámci výkonu povolání a při absenci výhody či zisku z takového jednání ukládá směrnice v čl. 1 odst. 2 písm. c), a tedy i zákon o podnikání na kapitálovém trhu v ust. § 126 odst. 2 písm. c), předně posoudit, zda novinář porušil pravidla novinářské profese či zda jednal v souladu s nimi. Není-li zjištěno, že konkrétní novinářovo jednání je v rozporu s existujícím konkrétním pravidlem novinářské profese, pak se novinář, který nezískal výhodu či zisk, nedopustil deliktu manipulace s trhem ve smyslu pozitivního vymezení v čl. 1 odst. 2 písm. c) směrnice a v souladu s tím na něj dopadá liberační důvod podle ust. § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Teprve při neexistenci pravidel upravujících daný postup je na místě zabývat se tím, zda osoba rozšiřující informace, tedy i novinář jednající v rámci výkonu povolání, neví či nemůže vědět, že jde o informaci nepravdivou, klamavou nebo zavádějící, tj. zda na věc dopadá liberační důvod podle ustanovení § 126 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Městský soud pokud jde o porušení pravidel novinářské profese, vytkl správním orgánům, že se omezily pouze na konstatování obecných zásad novinářské profese, „které nebyly zachovány, aniž by uvedly konkrétní pravidlo, tj. konkrétní postup, který dopadal na zpracování a šíření předmětné zprávy, který účastník řízení nedodržel, ač jím byl vázán. Z obsahu odůvodnění správního rozhodnutí tedy nevyplývá, zda žalovaný shledal, že existují pravidla, jimiž se účastník řízení, resp. jeho zaměstnanec, měl řídit, a o jaká konkrétní pravidla se jedná a jakým způsobem byla porušena. Dospěl proto k závěru, že závěr žalovaného, že jednání účastníka řízení nelze podřadit pod ust. § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, je nepřezkoumatelný.

Podanou kasační stížnost žalovaného zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27.1.2010, čj: 7 Afs 15/2009-159, ve kterém se ztotožnil se závěry městského soudu a vytkl žalovanému, že „z napadeného rozhodnutí není patrné, zda stěžovatelka shledala, že existují pravidla, jimiž se účastník řízení, resp. jeho zaměstnanec, měl řídit, o jaká konkrétní pravidla se jedná a jakým způsobem byla porušena. Pokud by však nepřicházela v úvahu aplikace ust. § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, např. pro neexistující pravidla novinářské profese, bude třeba posoudit, zda lze ve vztahu k jednání účastníka řízení použít ust. § 126 odst. 2 písm. b) citovaného zákona. Správní orgány se sice touto otázkou ve svých rozhodnutích zabývaly, ale ne dostatečně. Komise akceptovala námitku účastníka řízení, že jeho zaměstnanci nevěděli o nepravdivosti informace, neboť úmyslu uveřejnit nepravdivou informaci skutková zjištění nenasvědčují, ale dospěla k závěru, že ke zkreslení došlo zaměstnanci účastníka řízení při zpracování informace a náležitou pečlivou opětovnou kontrolou by bylo zabráněno zkreslení předmětné informace. Z toho Komise dovodila, že zaměstnanci účastníka řízení mohli o nepravdivosti informace vědět, pokud by jejímu

zpracování věnovali dostatečnou pozornost. Stěžovatelka pak dospěla ke shodnému závěru, že zaměstnanci účastníka řízení mohli o nepravdivosti zprávy vědět, pokud by jejímu zpracování věnovali dostatečnou pozornost, protože chybná interpretace zprávy má příčiny subjektivní, které lze vyloučit např. zvýšenou pozorností, jenž lze očekávat zejména od osob, které jsou v oboru profesionály, zatímco citované ustanovení se vztahuje pouze na objektivní příčiny neznalosti. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukázal na to, že dikce ust. § 126 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu ve znění účinném od 1. 5. 2004 do 7. 3. „neví nebo nemůže vědět“ není v souladu se zněním směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/6/ES ze dne 28. 1. 2003 („savait ou aurait dû savoir“; „knew, or ought to have known“), čehož si byl vědom i zákonodárce, když zákonem č. 56/2006 Sb. s účinností od 8. 3. 2006 změnil citované ustanovení tak, že vypustil slova „neví nebo“ a v důvodové zprávě k tomu uvedl, že „Současná úprava neodpovídá směrnici, která vyvinění v případě nevědomosti neumožňuje, pokud se jedná o osobu, která vědět měla.“ Bude proto třeba znovu posoudit, zda účastník řízení skutečně v daném případě nemohl vědět, že rozšiřuje nepravdivou informaci.

Po vrácení věci rozhodla znovu bankovní rada České národní banky o podaném rozkladu a to rozhodnutím ze dne 1.6.2006 čj: 2006/2125/110, které napadl žalobce touto žalobou. Bankovní rada v napadeném rozhodnutí opět zamítla rozklad žalobce ze dne 13.4.2006 a rozhodnutí Komise ze dne 31.3.2006 o uložení pokuty žalobci ve výši 300.000,- Kč potvrdila. Žalovaný nejprve zkonstatoval obsah podaného rozkladu a předchozí průběh správního řízení. Bankovní rada byla vázána závěry správních soudů uvedenými v citovaných rozsudcích. Zopakovala závěry o tom, že předmětnou zprávu účastník řízení předal společnosti Reuters Limited v Londýně, která je uveřejnila ve zpravodajském systému „Reuters“. Účastník řízení tak sděloval (i když prostřednictvím třetí osoby) adresátům informaci, že jeden z největších českých obchodníků s cennými papíry, který pravidelně zveřejňuje investiční doporučení a současně majitel významného podílu akcií společnosti UNIPETROL, se rozhodl prodat podíl většinovému akcionáři za jednotkovou cenu 192,-Kč, která byla výrazně (o přibližně 8% nižší než kurz, za který se akcie v dané době obchodovaly na kapitálovém trhu), a to při velkém objemu obchodování. Stejného dne ráno přitom zveřejnila společnost ATLANTIK FT investiční doporučení akcie společnosti UNIPETROL držit s cílovou cenou 288,-Kč. Vzhledem k rozdílu ceny údajné nabídky tehdejšího kurzu akcie a společnosti ATLANTIK finanční trhy a.s. jako významného obchodníka s akciemi společnosti UNIPETROL, dospěla bankovní rada k závěru, že zpráva byla způsobilá zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě investičního nástroje, jak předpokládá § 126 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Cena přitom odpovídala kurzu v době, kdy byl návrh skutečně učiněn, totiž o několik měsíců dříve, než plynulo z původní informace Reuters. Pro naplnění znaku manipulace s trhem není dle žalovaného rozhodné, jak se informace projevila v kurzu akcie na trhu, ale jak se může projevit v představě účastníků kapitálového trhu. Shodně s Městským soudem v Praze pak dospěl k závěru, že účastník šířil nepravdivou informaci způsobilou zkreslit představu účastníků trhu o hodnotě investičního nástroje ve smyslu § 126 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

K pravidlům novinářské profese uvedl žalovaný, že bankovní rada zkoumala omluvitelnost deliktního jednání účastníka řízení pravidly novinářské profese, poukázala na to, že Komise tak rovněž učinila v prvostupňovém rozhodnutí, když zkoumala pravidla vyjádřená v deklaraci principů novinářského chování přijaté na kongresu mezinárodní federace novinářů v Bordeaux dne 28.4.1954 a etickém kodexu novinářů Syndikátů České republiky a stejně tak správní orgány zkoumaly také vnitřní pravidla, které zaslal žalobce, avšak nebylo nalezeno pravidlo ospravedlňující nedbalostní řízení zkreslené manipulující

informace. Bankovní rada tak dospěla k závěru, že nedbalost novináře nelze povýšit na pravidlo novinářské profese a posuzovat ji jako důvod liberace. Pravidla novinářské profese vyjádřená v dostupném kodexu a deklaraci dle bankovní rady staví na první místo požadavek pravdivosti informování veřejnosti, postup při sběru informací tato pravidla podrobněji neřeší a pro případ uveřejnění nepravdivé informace stanoví pouze požadavek neprodlené opravy. Dále se pak bankovní rada vyjádřila k liberačním důvodům uvedeným v § 126 s tím, že uvedla, že je nutno odlišit liberační důvody uvedené pod písmenem b) a písmenem c), který upravuje liberaci pro subjekty kvalifikované, tj. pro novináře. Žalovaný je přesvědčen o tom, že zákon umožňuje novinářům publikaci nepravdivých informací např. za podmínky, že je na takové publikaci veřejný zájem a brání je tak před postihem za jednání ve veřejném zájmu. Posouzení veřejného zájmu závisí na konkrétním případě. Výjimka pro novináře však nemůže být neomezená, neboť pak byl zcela popřen smysl ochrany trhu před manipulujícími informacemi. Zákonodárce proto důvodně omezil právo novinářů šířit nepravdivé manipulující informace odkazem na postup v souladu s pravidly novinářské profese. Tento postup ale nelze hledat v psaných normách, ale v pravidlech etiky a veřejném zájmu na svobodném šíření informací. Pravidla novinářské profese spočívají především v obvyklé, uznávané a dlouhodobé praxi novinářů. Pravidlem novinářské profese ale nemůže být právo novináře na chybu, která je obecně postižitelná jako delikt, ledaže by účelem zákona skutečně bylo zajistit novinářům neomezenou imunitu při posuzování jejich jednání jako manipulace, což bankovní rada odmítá. Poukázala na to, že správní orgán prvního stupně se pravidly novinářské profese zabýval a pravidlo opravňující novináře k omylu nenalezl. Právo na omyl nelze jako pravidlo novinářské profese přijmout. Bankovní rada uzavřela, že neexistují taková všeobecně uznávaná pravidla novinářské profese, která by podrobně upravovala postup novinářů při sběru a zpracování zpráv. Neexistuje a ani nemůže existovat pravidlo novinářské profese, které by liberovalo novináře, který omylem vytvoří nepravdivou zprávu. Proto na posuzovaný případ nelze aplikovat liberační důvod uvedený v § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Veškeré zjištěné principy uznávané novinářské praxi zdůrazňují prioritu pravdivého a úplného informování veřejnosti.

K tvrzení žalobce, že mu svědčí liberační důvod podle § 126 odst. 2 písm. b) uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, že pokud nesvědčí novináři šířícímu nepravdivou manipulující informace liberační důvod uvedený v § 126 odst. 2 písm. c), je nutné v daném případě zkoumat, zda se na něj nevztahuje všeobecná výjimka podle písm. b) tohoto ustanovení, které subjektivizuje povahu odpovědnosti za správní delikt manipulace s trhem. V případě právnických osob je třeba zkoumat jednání fyzických osob, které způsobilo porušení právních předpisů zakládající odpovědnost právnické osoby. V době spáchání deliktu ustanovení § 126 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu liberovalo osoby, které nevěděly a nemohly vědět, že šíří nepravdivou informaci. Dle názoru bankovní rady není významné, zda účastník řízení věděl o tom, že šíří nepravdivé informace. Skutkové okolnosti nasvědčují závěru, že účastník řízení o nepravdivosti informace nevěděl a tento závěr správní orgán prvního stupně nijak nevyvrací. Zbývá posoudit, zda o nepravdivosti zprávy účastník řízení vědět mohl či výstižněji, dle formulace směrnice 2003/6/ES, vědět měl. Porušení zákona představuje šíření nepravdivé informace účastníkem řízení jednajícím v omylu. Účastník řízení se domníval, že šíří pravdivou informaci, přestože informace pravdivá nebyla. Takový omyl je omylem skutkovým, který nevylučuje zavinění z nedbalosti, naopak, za nedbalost může být považována právě okolnost, že se účastník řízení v rozhodující skutečnosti mylí. Zpráva byla původně pravdivá, ke zkreslení došlo v rámci vnitřních procedur, které skupina Reuters používá ke komunikaci. Zbývá zkoumat, zda postup účastníka řízení byl dostatečně obezřetný, aby nedošlo k porušení zákonem chráněného zájmu. Omyl účastníka řízení nebyl způsoben objektivně vnější příčinou, ale subjektivní

příčinou spočívající v nedostatečném hodnocení významu zprávy z hlediska účastníků trhu, které vyústilo v její nedbalé zpracování. Bankovní rada tedy uzavřela, že účastník řízení nejenom měl vědět o nepravdivosti zprávy vzhledem ke svému postavení profesionála, ale také mohl vědět o její nepravdivosti, nebýt vlastního nedbalého přístupu ke zpracování zprávy.

K úsilí směřujícímu k zabránění porušení zákona uvedl žalovaný, že za úsilí, které by zabránilo porušení povinnosti dle § 192 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, nemůže být považováno dementi nepravdivé informace provedené účastníkem řízení, i když bylo uveřejněno bez odkladu po zjištění nedostatků a i když může zmírňovat následky správního deliktu. Povinnost prokázat úsilí k odvrácení porušení zákona má účastník řízení a přijetí obecného pravidla, že „Reuters bude zveřejňovat nezkreslené a spolehlivé informace“ nemůže konkrétním pochybením jakkoli předejít, stejně jako ostatní pravidla, která účastník řízení předložil. Na straně 341 pravidel je obsazena věta, že „zprávy založené na nejmenovaných zdrojích vyžadují zvláště důkladnou kontrolu. Obvykle by měly být dva nebo tři zdroje takových informací. „Z čehož žalovaný dovozuje, že účastník řízení nejednal ani podle pravidel, která jsou jeho vlastní a která si měli jeho zaměstnanci osvojit.

K námitce účastníka řízení k uveřejnění informace třetí osobou, tedy že on informaci neuveřejnil, nemohl zasáhnout do její finální úpravy a ověřit ji uvádí žalovaný, že tuto námitku považuje za zcela irrelevantní. Podstatou správního deliktu, kterého se žalobce dopustil, není uveřejnění nepravdivé informace, ale její rozšiřování. Žalovaný zdůraznil, že „třetí osobou“ byla zpravodajskou agenturou a účastník řízení je v podstatě afilací této agentury a za běžných okolností také zveřejnění dochází a účastník řízení předává zprávy právě za účelem zveřejnění.

K námitce žalobce, že ověřená zpráva nezpůsobila propad trhu prvostupňové rozhodnutí Komise správně hodnotí skutečnost, že nepravdivá informace souvisela s jednou z nejlikvidnějších tuzemských akcií a s nabídkou jednoho z nejvýznamnějších minoritních akcionářů za okolnosti, které si investorská veřejnost mohla spojovat s povinnou nabídkou převzetí. Informace navíc byla v protikladu k investičnímu doporučení zmíněného minoritního akcionáře a odborníka s cennými papíry. Informace měla potenciál ovlivnit představu účastníků trhu o hodnotě investičního nástroje. Bankovní rada zastává názor, že samotný kurz či jeho vývoj z pohledu ex post není podstatný z hlediska skutkové podstaty správního deliktu manipulace s trhem. Závěrem pak zhodnotil kritéria pro stanovení výše pokuty.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě, a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen SŘS) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Při posouzení důvodnosti námitek uplatněných v žalobě soud vycházel z následující právní úpravy:

Podle ustanovení § 126 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, se manipulací s trhem rozumí jednání osoby, které může zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě, nabídce nebo poptávce finančního nástroje nebo jiným

způsobem zkreslit kurz finančního nástroje /do 7.3.2006 dle odst. 1 písm. a), b), c), a d), od 8.3.2006 podle odst. 1 písm. a) a b)/. Odstavec druhý tohoto ustanovení vymezuje, co manipulací s trhem není, pod písm. b) jednání spočívající v rozšiřování nepravdivé, klamavé nebo zavádějící informace, o níž osoba, která ji rozšiřuje, neví nebo nemůže vědět, že je nepravdivá, klamavá nebo zavádějící; pod písm. c) rozšiřování informace novinářem při výkonu novinářské profese, pokud novinář jedná v souladu s pravidly novinářské profese a v souvislosti s rozšiřováním informace nezíská přímo nebo nepřímo jakýkoli prospěch nad rámec obvyklé odměny.

Podle odst. 4 je manipulace s trhem zakázána.

Podle § 179 se osobě, která manipuluje s trhem (§ 126 odst. 4), uloží pokuta do výše 20 000 000 Kč.

Mezi účastníky je nesporné, že informace šířená účastníkem řízení neodpovídala, v důsledku posunutí údaje o časovém okamžiku nabídky odkoupení akcií, skutečnosti. Předmětem sporu je otázka, zda toto pochybení naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu manipulace s trhem.

Městský soud v Praze ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu neshledali důvodnými námitky žalobce, že manipulace s trhem se může dopustit pouze osoba fyzická, že zákon o podnikání na kapitálovém trhu nesprávně implementuje definici „manipulace s trhem“ obsaženou ve směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/6/ES, ze dne 28. 1. 2003 (dále jen „směrnice“) a že správní řízení mělo být vedeno pouze se společností Reuters Limited, která zprávu zveřejnila.

Vzhledem k tomu, že i v nyní podané žalobě žalobce znovu namítá nezákonnost rozhodnutí pro porušení práva EU z důvodu nesprávné implementace uvedené směrnice, zejm. definice „manipulace s trhem“ do zákona o podnikání na kapitálových trzích, soud pro úplnost zdůrazňuje, že již v rozsudku ze dne 12.9.2008, č.j. 5 Ca 247/2006-106 se Městský soud touto námitkou zabýval a uvedl, že znění příslušných ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu umožňuje výklad a aplikaci těchto ustanovení v souladu se Směrnicí, proto nepovažoval za důvodnou tuto žalobní námitku, že zákon o podnikání na kapitálovém trhu nesprávně implementuje definici „manipulace s trhem“ obsaženou ve Směrnici a svůj závěr zde podrobně odůvodnil. Se závěrem městského soudu vyjádřil souhlas i Nejvyšší správní soud v rozhodnutí o kasační stížnosti.

Městský soud nejprve konstatoval právní úpravu článku 1 bod 2. Směrnice, který obsahuje pozitivní vymezení pojmu „manipulace s trhem“, jíž je za stanovených podmínek provedení operace nebo vydání příkazu k obchodování (písm. a/), transakce nebo příkazy k obchodování (písm. b/), šíření prostřednictvím sdělovacích prostředků, včetně internetu, nebo jakýmkoli jinými prostředky informací, které vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály týkající se finančních nástrojů, včetně šíření pověstí a nepravdivých nebo zavádějících informací, pokud osoba, která tyto informace šíří, ví nebo by měla vědět, že tyto informace jsou nepravdivé nebo zavádějící. Pokud jde o novináře jednající v rámci výkonu povolání, mělo by se toto šíření informací hodnotit, aniž je dotčen článek 11, s přihlédnutím k pravidlům, jimiž se řídí jejich povolání, pokud tyto osoby nezískají přímo ani nepřímo výhodu nebo zisk ze šíření dotčených informací (písm. c/).

Podle ustanovení § 126 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, se manipulací s trhem rozumí jednání osoby, které může zkreslit představu účastníků

kapitálového trhu o hodnotě, nabídkce nebo poptávce finančního nástroje nebo jiným způsobem zkreslit kurz finančního nástroje /do 7.3.2006 dle odst. 1 písm. a), b), c), a d), od 8.3.2006 podle odst. 1 písm. a) a b)/. Odstavec druhý tohoto ustanovení vymezuje, co manipulací s trhem není, pod písm. b) jednání spočívající v rozšiřování nepravdivé, klamavé nebo zavádějící informace, o níž osoba, která ji rozšiřuje, neví nebo nemůže vědět, že je nepravdivá, klamavá nebo zavádějící; pod písm. c) rozšiřování informace novinářem při výkonu novinářské profese, pokud novinář jedná v souladu s pravidly novinářské profese a v souvislosti s rozšiřováním informace nezíská přímo nebo nepřímo jakýkoli prospěch nad rámec obvyklé odměny.

Po té konstatoval, že odlišný způsob právní úpravy v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu (pozitivní a negativní vymezení) a Směrnici (pozitivní vymezení) může vyvolat výkladové a aplikační problémy. Zákon o podnikání na kapitálovém trhu je pak nezbytné vykládat a aplikovat ve smyslu Směrnice. Soud je toho názoru, že znění příslušných ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu umožňuje výklad a aplikaci těchto ustanovení v souladu se Směrnicí; proto soud nepovažuje za důvodnou žalobní námitku, že zákon o podnikání na kapitálovém trhu nesprávně implementuje definici „manipulace s trhem“ obsaženou ve Směrnici.

Manipulací s trhem může být pouze takové jednání, které spadá pod rámec pozitivního vymezení tohoto pojmu, jak je provedeno článkem 1 bodem 2 písm. a/, b/ a c/ Směrnice. V případě novináře jednajícího v rámci výkonu povolání - novinářské profese, může jít pouze o šíření informací prostřednictvím sdělovacích prostředků, včetně internetu nebo jakýmkoli jinými prostředky, tedy o jednání dle čl. 1 bodu 2 písm. c/ Směrnice (jednání dle čl. 1 bod 2 písm. a/ nebo b/ Směrnice, tedy provedení operace s trhem nebo vydání příkazu k obchodování ani transakce nebo příkazy k obchodování jsou činnosti, které do rámce výkonu povolání novináře nespádají).

Novinář jednající v rámci výkonu povolání se tedy může dopustit manipulace s trhem dle § 126 odst. 1 tohoto zákona pouze šířením informací ve smyslu čl. 1 bodu 2 písm. c) Směrnice. Městský soud také dovodil, že šířením informace je zpracování informace a její předání třetí osobě, která zprávu zveřejňuje. Proto bylo řízení důvodně vedeno se žalobcem.

V nyní projednávané žalobě žalobce zejména namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nerespektuje právní názor vyslovený v citovaných rozsudcích městského a Nejvyššího správního soudu, zejména pokud mu bylo uloženo, aby v dalším řízení opětovně posoudil, zda pracovník žalobce jednal v souladu či v rozporu s pravidly novinářské profese, tj. předně posoudil, zda taková pravidla existují, v kladném případě jaký konkrétní postup je jimi stanoven a jakým jednáním došlo k jejich porušení. Teprve při neexistenci pravidel upravujících daný postup by bylo na místě zabývat se tím, zda osoba rozšiřující informaci neví či nemůže vědět, že jde o informaci nepravdivou.

Městský soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že tato námitka důvodná není, neboť žalovaný se, vázán názorem vyjádřeným v citovaných rozsudcích, znovu zabýval pravidly novinářské profese. Přitom vycházel z tvrzení žalobce, že mu má svědčit liberační důvod dle § 126 odst. 2 písm.c) zákona o podnikání na kapitálových trzích, neboť jednal podle těchto pravidel a nezískal žádný prospěch,. Rada se zabývala omluvitelností deliktního jednání žalobce právě pravidly novinářské profese a po shrnutí obsahu deklarací a kodexů, ze kterých vycházela jak ona, tak i komise jako prvostupňový správní orgán, dospěla k závěru, že pravidla novinářské profese nelze v daném případě hledat

v psaných normách, ale v uzancích etiky a veřejného zájmu na svobodném šíření informací, že se jedná o obecné principy, které jsou na posuzovaný případ aplikovatelné do té míry, že shodně považují za prioritu pravdivost uveřejňovaných informací. Závěrem pak rada uvedla, že žádné pravidlo novinářské profese, které by opravňovalo novináře k omylu nenalezla. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, že se žalovaný správní orgán velmi pečlivě zabýval etickými povinnostmi novináře a zcela logicky své závěry odůvodnil, když zejména zdůraznil nutnost šíření pravdivých informací. Tomu odpovídá i závěr žalovaného o tom, že žádné konkrétní pravidlo, které by se na činnost žalobce při šíření zprávy vztahovalo, nebylo nalezeno a že nelze přijmout právo na omyl jako pravidlo novinářské profese..

Není pravdivé tvrzení žalobce, že žalovaný vyvodil závěr, že žalobce měl sám existenci pravidel prokázat, naopak z odůvodnění napadeného rozhodnutí, jak soud již shora uvedl, vyplývá, že žalovaný sám zkoumal existenci příslušných pravidel a teprve poté, co existenci vhodných pravidel sám nezjistil, konstatoval, že taková pravidla nepředložil ani sám žalobce. Skutečností zůstává, že bylo v zájmu žalobce, aby v řízení vyšlo najevo, že v souladu s pravidly novinářské profese jednal.

Žalobce dále namítá, že žalovaný, z důvodu nepochopení znění skutkové podstaty předmětného deliktu, neprokázal a nezjišťoval (správně a důsledně z úřední povinnosti) naplnění skutkové podstaty žalobcem. Z takto vznesené námitky není patrné, v čem spočívá nepochopení skutkové podstaty ze strany žalovaného, nicméně soud dospěl k závěru, že se žalovaný řádně zabýval tím, zda žalobce naplňuje znaky jednání uvedeného v § 126 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálových trzích. Žalobce se snaží navodit situaci, že nedorozumění mohl způsobit zaměstnanec třetí osoby nebo technická závada. Byl to ale žalobce, který sám dne 15.9.2005 sdělil Komisi, že chyba vznikla nedorozuměním mezi dvěma pracovníky žalobce. Tuto informaci bez jakýchkoli vznesených pochybností potvrdil i ve vyjádření k zahájení správního řízení. Tyto informace nebyly v průběhu řízení nijak vyvráceny a proto nelze žalovanému vytýkat, že za pachatele deliktu považuje žalobce. Tím, že žalobce zprávu zpracoval a předal ji k uveřejnění společnosti Reuters Limited, která v rámci pravidel takto mezi oběma společnostmi nastavených zprávu uveřejnila, „šířil“ ve smyslu čl. 1 bodu 2 písm. c) Směrnice informací ve zprávě obsaženou.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný dospěl k závěru, že žalobce svým jednáním mohl manipulovat s trhem, když mohl zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě, nabídce nebo poptávce investičního nástroje. Žalobce předmětnou zprávu předal společnosti Reuters Limited v Londýně, která ji uveřejnila ve zpravodajském systému „Reuters“. Žalobce tak sděloval (i když prostřednictvím třetí osoby) adresátům informaci, že jeden z největších českých obchodníků s cennými papíry, který pravidelně zveřejňuje investiční doporučení a současně majitel významného podílu akcií společnosti UNIPETROL, se rozhodl prodat podíl většinovému akcionáři za jednotkovou cenu 192,-Kč, která byla výrazně (o přibližně 8% nižší než kurz, za který se akcie v dané době obchodovaly na kapitálovém trhu), a to při velkém objemu obchodování. Stejného dne ráno přitom zveřejnila společnost ATLANTIK FT investiční doporučení akcie společnosti UNIPETROL držit s cílovou cenou 288,-Kč. Vzhledem k rozdílu ceny údajné nabídky tehdejšího kurzu akcie a společnosti ATLANTIK finanční trhy a.s. jako významného obchodníka s akciemi společnosti UNIPETROL, dospěla bankovní rada k závěru, že zpráva byla způsobilá zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě investičního nástroje, jak předpokládá § 126 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Cena přitom odpovídala kurzu v době, kdy byl návrh skutečně učiněn, totiž o několik měsíců dříve, než plynulo z původní informace Reuters. Svůj závěr o tom, že účastník šířil nepravdivou

informaci způsobitou zkreslit představu účastníků trhu o hodnotě investičního nástroje ve smyslu § 126 odst. 1 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu tak dle soudu dostatečně zdůvodnil.

V případě šíření informace novinářem (v rámci výkonu povolání a při absenci výhody či zisku z takového jednání) ukládají Směrnice, tedy i zákon o podnikání na kapitálovém trhu, nejprve posoudit, zda novinář porušil pravidla novinářské profese či zda jednal v souladu s nimi. Požadavku Směrnice hodnotit jednání novináře jednajícího v rámci výkonu povolání (při absenci výhody nebo zisku) s přihlédnutím k pravidlům, jimž se řídí jeho povolání, odpovídá liberační důvod dle § 126 odst. 2 písm. c) zákona, podle kterého manipulací s trhem není rozšiřování informací novinářem při výkonu novinářské profese, pokud jedná v souladu s pravidly novinářské profese (a nezíská prospěch nad rámec obvyklé odměny). Jak soud již shora uvedl, žalovaný se existencí konkrétních pravidel novinářské profese ve smyslu tohoto ustanovení podrobně zabýval. Vzhledem k tomu, že dospěl k závěru, že pravidla novinářské profese existují ve velmi obecné formě, tedy že se jedná o velmi obecné principy, které jsou na posuzovaný příklad aplikovatelné do té míry, že shodně považují za prioritu pravdivost uveřejňovaných informací, ale že konkrétní pravidlo novinářské profese ve smyslu tohoto ustanovení neexistuje a ani žalobce jeho existenci netvrdil, nebylo možné liberační důvod dle § 126 odst. 1 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu na jednání žalobce aplikovat.

Požadavku čl. 1 odst. 2 písm. c) Směrnice, aby informaci šířící osoba věděla nebo měla vědět o tom, že informace je nepravdivá nebo zavádějící, pak odpovídá liberační důvod dle § 126 odst. 2 písm. b) zákona, dle kterého manipulací s trhem není pokud osoba rozšiřující informaci neví nebo nemůže vědět, že informace je nepravdivá, klamavá nebo zavádějící. K aplikaci tohoto ustanovení lze v případě novináře jednajícího v rámci výkonu povolání (a při absenci výhody nebo zisku) přistoupit pouze tehdy, nejsou-li dána konkrétní pravidla novinářské profese, což v daném případě nastalo. Nelze přehlédnout závěr Nejvyššího správního soudu uvedený v rozsudku ze dne 27.1.2010, č.j. 7 Afs 15/2009, ve kterém poukázal na to, že dikce ust. § 126 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu ve znění účinném od 1. 5. 2004 do 7. 3. „neví nebo nemůže vědět“ není v souladu se zněním směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/6/ES ze dne 28. 1. 2003 („savait ou aurait dû savoir“; „knew, or ought to have known“), čehož si byl vědom i zákonodárce, když zákonem č. 56/2006 Sb. s účinností od 8. 3. 2006 změnil citované ustanovení tak, že vypustil slova „neví nebo“ a v důvodové zprávě k tomu uvedl, že „Současná úprava neodpovídá směrnici, která vyvinění v případě nevědomosti neumožňuje, pokud se jedná o osobu, která vědět měla.“ Bude proto třeba znovu posoudit, zda účastník řízení skutečně v daném případě nemohl vědět, že rozšiřuje nepravdivou informaci.

K tomu městský soud konstatuje, že změna právní úpravy citovaná Nejvyšším správním soudem na projednávanou věc nedopadá a na závěrech žalovaného nemůže nic změnit. V důsledku změny právní úpravy bylo vypuštěno spojení „neví nebo“, avšak v projednávané věci byla vždy posuzována pouze otázka, zda žalobce „mohl vědět“ a z tohoto hlediska se žalovaný jednáním žalobce zabýval. Tato změna právní úpravy pod vlivem evropských předpisů v tomto konkrétním případě neměla na posouzení jednání žalobce žádný vliv.

Otázkou, zda na žalobce dopadá liberační důvod uvedený v § 126 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálových trzích, se žalovaný také podrobně zabýval. Správně uvedl, že u právnických osob, které nejsou nadány samostatným vědomím a vůlí, je třeba

zkoumat jednání fyzických osob, které způsobilo porušení právních předpisů zakládající odpovědnost právnické osoby a že naplnit skutkovou podstatu správního deliktu manipulace s trhem lze i jednáním v nedbalosti. Zabýval se tak otázkou, zda o nepravdivosti zprávy účastník řízení vědět mohl, výstižněji dle formulace směrnice 2003/6/ES, vědět měl. Vzhledem k tomu, že původně pravdivá zpráva byla získána ze zdroje, kterému žalobce důvěřoval a ke zkreslení došlo v rámci vnitřních procedur žalobce, zkoumal žalovaný, zda postup účastníka řízení byl dostatečně obezřetný, aby nedošlo k porušení zákonem chráněného zájmu. Přitom zohlednil, postavení žalobce, který je zpravodajskou agenturou, která se zabývá zpracováváním zpráv profesionálně a zastává mezi zpravodajskými agenturami čelní místo, takže na jeho zprávy spoléhá široká investorská obec, zejména kvalifikovaní investoři. Poukázal také na význam zprávy a v souvislosti s tím dospěl k závěru, že žalobce nejednal s veškerou obezřetností, pokud se spolehl pouze na telefonickou komunikaci v jazyce, jehož používáním si nebyl žádný z komunikujících novinářů jistý. V tomto případě nebyl omyl způsoben objektivní vnější příčinou, ale subjektivní příčinou spočívající v nedostatečném hodnocení významu zprávy z hlediska účastníků trhu, které vyústilo v nedbalé zpracování. Námitka žalobce, že se žalovaný nedostatečně zabýval tím, zdali žalobce věděl nebo mohl vědět, že zpráva je nepravdivá, a to zejména, pokud nepravdivost způsobil předávající novinář, soud důvodnou neshledal. Pro posouzení věci je nerozhodné, zda skutečnosti uvedené v § 126 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu označil žalovaný jako „liberační důvody“ a nikoli jako skutečnosti vylučující naplnění skutkové podstaty správního deliktu, jak se domáhá žalobce. Rozhodné je to, že v případě existence skutečností uvedených v § 16 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, nelze deliktní odpovědnost určitého subjektu dovozovat. Jestliže jsou tyto skutečnosti zjištěny, nemůže správní orgán dospět k závěru o naplnění skutkové podstaty a k závěru o tom, že jsou splněny podmínky pro uložení sankce. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný se možnou aplikací ustanovení § 126 odst. 2 písm.b) zákona, která eventuálně mohla přicházet v úvahu, zabýval a dospěl k závěru, že skutečnosti, které by znemožňovaly uložit žalobci sankci, nejsou naplněny. Ze spisu ani z odůvodnění napadeného rozhodnutí navíc nevyplývá, že by okolnosti, které by vylučovaly vyvození deliktní odpovědnosti žalobce, musel sám žalobce prokazovat. Ze spisu tedy nevyplývá, že by žalovaný přenášel důkazní břemeno na žalobce, jak tvrdí žalobce. Naopak je zřejmé, že správní orgán otázku možné aplikace § 126 odst. 2 zákona posuzoval sám z vlastní iniciativy a v odůvodnění dostatečně podrobně uvedl, proč skutečnosti uvedené v tomto ustanovení neshledal.

Ze všech uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech v řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému správnímu úřadu náklady nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na

sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 12. září 2013

JUDr. Hana Veberová
předsedkyně senátu